ZORGEN RONDOM MESTFABRIEKEN IN HET BUITENGEBIED NEMEN TOE

TWEE NIEUWE SCHANDALEN

In april zal door de Provincie het "milieuonderzoek" naar mogelijke nieuwe locaties voor mestbewerking openbaar gemaakt worden. Onze zorgen hierover zijn gaandeweg groter geworden. Want in dit "milieuonderzoek" hebben de beslissers in de bestuurlijke kopgroep wel heel bijzondere keuzes gemaakt. Bij natuurgebieden komen er geen mestfabrieken. Bij de bebouwde kom van dorpen zo goed als zeker ook niet. Maar bij een woning in het buitengebied kan zomaar een mestfabriek komen. Daarvoor is géén veilige minimum afstand vastgelegd. Diverse onafhankelijke organisaties hebben de bestuurders opgeroepen om dit tekort te herstellen. Maar men lijkt doof voor de argumenten en blind voor de mogelijke gevolgen. De bestuurders daar geven nu duidelijk gehoor aan de wensen van boeren en mestverwerkers. En men laat de bewoners van het platteland in de steek. Hieronder twee recente voorbeelden uit de praktijk.

Veel meer stank dan vergund

In onze eerdere analyse "De harde feiten over grootschalige mestbewerking"(1) schrijven wij: "*Tegenwoordig is er voor iedere vergunning een geurrapport van een erkend bureau vereist. Dit geurrapport wordt gemaakt in opdracht van de mestfabriek. Het is dan ook niet verwonderlijk dat in dit geurrapport de uitstoot van geur door de mestfabriek zo gunstig mogelijk op papier wordt gezet. In de praktijk komt dat meestal een stuk lager uit dan de werkelijke stankoverlast".*

Dat dit nu ook in de praktijk nog steeds zo gebeurt, blijkt uit het vernietigend rapport dat de recent is uitgebracht over de mestfabriek in Nistelrode. De onafhankelijke Stichting Advisering Bestuursrechtspraak (STAB) stelt daarin volgens het Brabants Dagblad (2): *"Er is gegoocheld met geurcijfers om een toename van stank te verdoezelen".* En verder: *"De provincie en loonbedrijf Jennissen stelden, op basis van berekeningen van Buro Blauw, dat de geurhinder in Nistelrode nauwelijks zal toenemen door de nieuwe werkwijze. Volgens de deskundigen van STAB wordt die uitstoot echter* ***drie tot zeven keer hoger,*** *dan wat toegestaan werd in de oorspronkelijke vergunning uit 2013."*

MINDER VEE: GEEN MESTFABRIEKEN NODIG

Mestfabrieken worden gepresenteerd als de 'oplossing' om van het mestoverschot af te komen. Maar mestbewerking lost niets op. Het verplaatst het probleem alleen maar. We kunnen de miljoenen die onze overheid hieraan verspilt beter investeren in het fatsoenlijk uitkopen van dierrechten. Dan pak je het probleem bij de bron aan. En pas dan wordt circulaire landbouw ook echt mogelijk: een veestapel die groot genoeg is om ons te voeden en die voldoende natuurlijke mest levert om op onze gronden, zonder kunstmest, voedsel én veevoer te kunnen telen. Met zo'n maatregel los je bovendien nog een handvol andere problemen op.

Omwonenden worden hierbij niet gehoord en hebben hier vaak ook geen stem in. Want je moet een expert of een bureau en een advocaat inhuren om die geurrapporten die opgesteld zijn in opdracht van de mestfabrieken te kunnen analyseren en weerleggen.

Mestfraude

In ons feitenrelaas wijzen we ook op de georganiseerde criminaliteit rondom grootschalige mestbewerking. In de gemeente Hilvarenbeek heeft onlangs een grote inval plaatsgevonden.

We citeren het Brabants Dagblad hierover (3) : *"De verdachte intermediairs, vervoerders en verwerkers manipuleren vermoedelijk administratie en verplichte mestmonsters. Zo krijgt mest op papier een andere bestemming dan in werkelijkheid. Daarmee wordt veel geld verdiend."* De Nieuwe Oogst (4) schrijft: *"Uit het onderzoek blijkt dat er vermoedelijk opzettelijk niet toegestane producten zijn gebruikt door een Nederlandse co-vergister."* Eerder werd al bekend dat er allerlei schimmige zaken, waaronder ook afval van drugsproductie en chemisch afval via mestvergisters spoorloos verdwijnt (5).

Veilige afstand

Bij veehouderijen adviseert de GGD een minimale afstand van 250 meter tussen een veehouderij en een nabijgelegen burgerwoning (6). In de praktijk blijkt dat de overschrijding van de belasting met geur door een mestfabriek vaak groter is dan die van een veehouderij. Bovendien hebben omwonenden ook de overlast van de stroom tractors en vrachtwagens voor de aan- en afvoer van zo'n mestfabriek. En er is bijna niets bekend over de gezondheidsrisico's van wat er behalve aan geur nog meer de lucht in gaat bij zo'n mestfabriek. En dan hebben we het nog niet over het risico als de hele zaak de lucht in gaat.

Oproep aan volksvertegenwoordigers

Als Brabants Burgerplatform komen wij op voor de belangen van omwonenden. Ook van de bewoners in het buitengebied die straks zo'n mestfabriek als buurman krijgen. En wij vragen alle raadsleden, statenleden en wethouders om ook op te komen voor de belangen van deze omwonenden. Laat ze nu niet in de steek. Hou vast aan het eerdere besluit dat mestfabrieken thuishoren op een industrieterrein. En als er uitzonderingsgevallen nodig zijn waarbij een mestfabriek in het buitengebied geplaatst moet worden, garandeer dan, afhankelijk van de grootte van de mestfabriek, een afstand van minimaal 500 tot 1000 meter, als veilige buffer tussen zo'n fabriek en een burgerwoning.

Oirschot, 28 februari 2021,

Geert Verstegen, voorzitter Brabants Burgerplatform,

Geert Verstegen, voorzitter

1) https://brabantsburgerplatform.nl/mestbewerking/de-harde-feiten-over-grootschalige-mestbewerking-2/
2) **https://www.bd.nl/uden-veghel-e-o/gegoochel-met-geurcijfers-voor-mestfabriek-nistelrode~a7eac5da/ ook als bijlage bij dit bericht**
3) https://www.bd.nl/tilburg-e-o/grote-controle-naar-internationale-mestfraude-inval-in-esbeek-en-meer-plekken-in-brabant~ab4143dc/
4) https://www.nieuweoogst.nl/nieuws/2021/02/11/doorzoekingen-in-internationaal-onderzoek-naar-mestfraude
5) https://nos.nl/artikel/2284896-mestfabrieken-frauderen-op-grote-schaal-met-afval-en-subsidies.html
6) https://ggdhm.nl/images/documents/documentcollection/Leefomgeving/2015_VVM_Milieu_Gezondheid_gebaat_bij_250m_afstand.pdf

Artikel uit het Brabants Dagblad 20 februari 2020

PREMIUM

De mestfabriek in Nistelrode in 2018, kort na de plaatsing van nieuwe silo's. © Van Assendelft

Gegoochel met geurcijfers voor mestfabriek Nistelrode

NISTELRODE - De nieuwe vergunning voor de mestfabriek van Jennissen in Nistelrode is op onjuiste gronden verleend. Dit stelt het onafhankelijke bureau dat in opdracht van de rechtbank een studie deed naar de door buren niet gewenste ontwikkelingen.

Maarten van den Hurk 20-02-21, 06:06 **Bron:** BD

-

De Stichting Advisering Bestuursrechtspraak (STAB) veegt in haar onderzoek de vloer aan met berekeningen van Buro Blauw, op basis waarvan de nieuwe vergunning aangevraagd en ook verleend is. Er is gegoocheld met geurcijfers om een toename van stank te verdoezelen, zo geeft het nieuwe deskundigenrapport aan.

De conclusies van STAB zijn goed nieuws voor zowel de gemeente Bernheze als omwonenden van de mestverwerking. Zij zijn in een pittige juridische strijd verwikkeld

met de provincie, die vorig jaar de vergunning op enkele essentiële onderdelen aanpaste. Dinsdag buigt de rechtbank zich over deze slepende kwestie.

Méér mest

Loonbedrijf Jennissen is sinds 2018 eigenaar van de fabriek in Nistelrode. Die zorgde eerder onder een andere eigenaar en een andere naam (BioSpares) voor veel milieuhinder met als dieptepunt een enorm mestlek eind 2015.

Jennissen moderniseerde het bedrijf en wil er méér mest gaan omzetten. Voorheen werd mest er vergist samen met bijproducten zoals bermmaaisel. Deze toevoegingen wil Jennissen weglaten zodat binnen hetzelfde totaal meer mest past.

Vrees voor toename heurhinder

Bernheze en omwonenden vrezen een toename van onder meer geurhinder en vrachtverkeer. Ook stelt Bernheze principieel dat volgens het bestemmingsplan enkel mestvergisting mag: mestverwerking ten behoeve van energieproductie. Pure mesthandel, waar de activiteiten van Jennissen bij passen, hoort volgens de gemeente niet thuis op de betreffende plek.

Opslagsilo's van de mestfabriek van Jennissen in Nistelrode. © Maarten van den Hurk / BD

Tijdens een voorbereidende zitting in november besloot de rechtbank in Den Bosch om over de ingewikkelde geurberekeningen onafhankelijk advies te vragen. De provincie en loonbedrijf Jennissen stelden, op basis van berekeningen van Buro Blauw, dat de geurhinder in Nistelrode nauwelijks zal toenemen door de nieuwe werkwijze. Volgens de deskundigen van STAB wordt die uitstoot echter 3 tot 7 keer hoger dan wat toegestaan werd in de oorspronkelijke vergunning uit 2013.

Te gunstige cijfers gebruikt

STAB vindt dat Buro Blauw te gunstige cijfers gebruikte voor zijn opdrachtgever Jennissen. Voor de nieuwe plannen werd de geuruitstoot te laag ingeschat. Tegelijk werd voor de in 2013 vergunde situatie een te hoge waarde als uitgangspunt genomen. Deze aanpak leidt weliswaar tot amper een toename, maar is volgens de gerechtelijke deskundigen onjuist.

Dinsdag zal blijken welke rol het STAB-advies gaat spelen in de al maanden voortdurende juridische strijd, waarin een gemeente en de provincie lijnrecht tegenover elkaar staan.

Verandering van een mestfabriek

Volgens deskundigen gaat het vooral om de manier waarop een verandering van een mestfabriek toegestaan wordt. De provincie probeert dit nu door het relatief eenvoudig aanpassen van enkele voorschriften van een bestaande vergunning. Als deze aanpak uiteindelijk geen stand zou houden bij de rechtbank, moet er een nieuwe vergunning komen. De procedures daarvoor zijn moeilijker en vergen veel tijd.